

MØTEBOK

SAK NR: 23/2020
SAKSBEHANDLER: Anne Frugård
Arkivnr.: Naust 588

MØTEDATO: 26.10.2020
MØTESTED: Tingvang

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Trygve Schlytter

Naustfeste 53/1/588 ved Tansberg. Søknad om å skille naust ifra gården Haugen 45/26.

Saksdokumenter

- E-post av 31.08.2020 fra Statskog til Øystre Slidre fjellstyre

Saksopplysninger

Naust 588 ligger ved Tansbergfjorden og har festekontrakt fra 1985. Det gamle naustet ble revet, og nytt naust/båthus ble bygget opp igjen i 1998. Byggeår for det opprinnelige naustet er ikke registrert. Naustet er knyttet til gården Haugen 45/26 og kan ikke skilles fra denne eiendommen uten Statskogs tillatelse. Det betales årlig festeavgift for naustet og bruksendring (ominnredning) til fritidsbolig er ikke tillatt.

Oversiktskart.

Statskog v/Borghild Simengård skriver i e-post 31.08.2020:

«Vi har fått en henvendelse fra Trygve Schlytter om overtagelse av naust 53/1/588 ved Tansbergfjorden.

I henhold til skjøte har han kjøpt naustet fra Harald Løwe Mattisgård og Vegard Mattisgård Løve (eiere av 45/26 i Øystre Slidre kommune).

Festekontrakten på naustet er knyttet til gården Haugen 45/26, og kan ikke skilles fra denne eiendommen uten Statskogs tillatelse.

Vi ber om fjellstyrets uttale i saken, om det er spesielle hensyn som tilsier at denne kontrakten ikke kan skilles fra eiendommen 45/26.

Gitt at fjellstyret ikke har motforestillinger til dette vil vi opprette en ny kontrakt uten knytning til noen eiendom, og at kontrakt innehaver blir Trygve Schlytter.»

Vurdering

Fjellstyrets rolle er bl.a. å vurdere omreguleringen ut i fra bruksrettighetene. Tidligere var garnfiske en viktig del av matauken på støler og gardsbruk. Nå foregår fiske mer på hobbybasis for de fleste. Eiere av gardsbruk har ingen særrettigheter til fiske i statsallmenningen, og alle innenbygdsboende har like rettigheter til garnfiske. I dette tilfellet er eierne av gardsbruket utenbygdsboende, mens han som ønsker å kjøpe naustet er innenbygdsboende, men dette er etter administrasjonens vurdering ikke relevant for saken. Gården 45/26 kan få innenbygds eiere i framtida, på samme måte som at naustet dersom det skilles fra gården kan få både innenbygds og utenbygds eiere i framtida. Tidligere fikk noen naust festekontrakt med vilkår om at naustet bare kunne overføres til innenbygdsboende, men dette er et vilkår som man i dag ifølge Statskog ikke kan forholde seg til, og det er heller ikke et vilkår for dette naustet (naust 588).

Dersom det her blir godtatt å skille naustet ifra gården vil dette trolig kunne skape presedens for fremtidige saker. Det er ifølge Statskogs register er det 52 naust i Øystre Slidre statsallmenning, og minst 21 av disse er knyttet til et gardsbruk. Når jeg skriver minst 21 er det fordi det er registrert 20 naust med hovedbruk i oversikten til Statskog, mens dette naustet (naust 588) ikke er registrert med hovedbruk i oversikten selv om som det i festekontrakten står at naustet er knyttet til Haugen 45/26. I tillegg til naust finnes det også bl.a. fiskebuer som er knyttet til gardsbruk.

Vi har ikke klart å finne at noen tilsvarende sak er behandlet av Øystre Slidre fjellstyre tidligere, og vi har heller ikke klart å finne et regelverk som sier noe tydelig om akkurat dette tilfellet. For fjellstyret har det vært et viktig prinsipp at naust og buer skal følge gardsbruket. Vi vet likevel om ei fiskebu (Listølen) som til slutt likevel ble skilt ifra gården og som også ble gjort om til vanlig hyttefeste (sak 18/2003 mm). Bakgrunnen for at dette skjedde i denne saken var et vedtak om at fiskebua ble holdt tilbake ut forrige eiers levetid ved eiendomsoverdragelse, og at det deretter ikke ble enighet om taksten når fiskebua ved tidligere eiers død igjen skulle tilbakeføres til gården. Statskog mente da at den saken var så spesiell at den ikke ville skape presedens. I denne saken søkte fjellstyret råd hos Norges Fjellstyresamband som mente at slike buer prinsipielt bør følge gardsbruket.

I Gausdal fjellstyre har de hatt en sak til behandling (sak 13/2015). Der var tema om avgiftsfrie buer satt opp før 1920 kan tillates skilt fra landbrukseiendommen de tilhører, hvis eier av landbrukseiendommen ønsker det. Eidfjorddommen fra 1948 har dannet praksis for hvordan disse sakene har vær håndtert. Rundskriv MA 18/87, fra den gang Direktoratet for Statens skoger, er utformet med bakgrunn i dommen, og har følgende retningslinjer:

- Anerkjennelse av retten til å ha buer bygd og eid av bruksberettigede før 1920 på avgiftsfritt feste.
- Retten gjelder bare vedlikeholdt eller reparerbart byggverk.
- Retten opphører hvis bygningen er så for fallen at den må anses som oppgitt.
- Erklæring om avgiftsfritt feste på bu bygd før 1920 kan gis til eier av gården som bygningen har hørt under og kan bare overføres til nye eiere av denne gården.

De tilfellene der eier av landbrukseiendom ønsker å skille jakt- og fiskebua fra hovedeiendommen, og dermed omgjøre den til fritt omsettelig fritidseiendom er ikke omhandlet i rundskrivet. I Gausdal har både fjellstyrets administrasjon og fjellstyret oppfattet det slik at disse buene er knyttet til personer i egenskap av å være eiere av gardsbruk. Altså en rett for garden (reel servitutt). Buene kan da ikke selges uten sammen med eiendommen de hører innunder. De er dermed av den oppfatning at jakt og fiskebuer oppsatt før 1920, og som tilligger en jordbrukseiendom, skal så sant det er mulig, fortsatt følge eiendommen, og ikke gjøres om til fritt omsettelige fritidseiendommer. I Gausdal statsallmenning finnes det relativt mange jakt- og fiske buer oppsatt før 1920. Statskog har i sitt register 24 avgiftsfrie jakt - og fiskebuer med tilknytning til en annen eiendom i Gausdal. Mange av disse ligger ved bruksrettsvatn, der garder i Gausdal, etter forliket i 1968, har bruksrett til fiske. Det er grunn til å anta at de gamle fiskebuene ved de enkelte vatn var viktig dokumentasjon da disse gardene fikk tilkjent fiskerett. Denne fiskeretten er knyttet opp mot gardsbruk, og kan da ikke avhendes uten sammen med eiendommen rettigheten tilligger. I sak 13/2015 hadde likevel ikke gårdsbruket som bua er knyttet til noen egen fiskerett i området, men fjellstyret i Gausdal landet likevel på at bua skal følge gården.

Både saken fra Gausdal og saken fra Listølen gjelder buer med avgiftsfri erklæring fra før 1920, men bortsett ifra retten til avgiftsfritt feste kan noen av disse tankene kanskje likevel overføres til denne saken. Sentralt i fjelloven og seterforskriften er også at for eksempel støler er en bruksrett. Eier av jordbrukseiendom kan ikke selge, eller leie bort sin bruksrett eller overføre denne til andre.

Bruksrettene vil alltid følge gårdsbruket ved overdragelse. Om et naust i dette tilfelle skal regnes som et bruksrett må fjellstyret ta stilling til, men det er lite trolig at naustet hadde blitt satt opp om det ikke var for at stølsbrukerne hadde behov for det.

Saksbehandlers vurdering er at uansett om det skal tillates at naustet skilles ifra gården Haugen 45/26 må det være en klar forutsetning at naustet fortsatt skal være brukt som naust/båthus og at det skal ikke tillates innredet eller at det kan gjøres om til et fritidsfeste.

Forslag til uttale

Øystre Slidre fjellstyre anbefaler at naustet ikke skilles fra gården Haugen 45/26.

Naustet skal brukes som naust/båthus, og det skal ikke innredes eller gjøres om til et fritidsfeste.

Behandling av saken

Pål Lundby hadde følgende forslag til vedtak:

«Øystre Slidre fjellstyre åpner for å opprette et feste uten tilknytning til gårdsbruket.

Naustet skal brukes som naust/båthus, og det skal ikke innredes eller gjøres om til et fritidsfeste.»

Forslaget fra Pål fikk 2 stemmer, mens 3 stemte for administrasjonens forslag til uttale.

Uttale

Øystre Slidre fjellstyre anbefaler at naustet ikke skilles fra gården Haugen 45/26.

Naustet skal brukes som naust/båthus, og det skal ikke innredes eller gjøres om til et fritidsfeste.

Vedtatt med 3 mot 2 stemmer.